

DIREKTIVER

KOMMISSIONENS GENNEMFØRELSESDIREKTIV (EU) 2015/2392

af 17. december 2015

om Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 596/2014 for så vidt angår indberetning af faktiske eller mulige overtrædelser af nævnte forordning til de kompetente myndigheder

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 596/2014 af 16. april 2014 om markedsmisbrug (forordningen om markedsmisbrug) og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/6/EF og Kommissionens direktiv 2003/124/EF, 2003/125/EF og 2004/72/EF ⁽¹⁾, særlig artikel 32, stk. 5, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Personer, som indberetter faktiske eller mulige overtrædelser af forordning (EU) nr. 596/2014 (»whistleblowere«) til de kompetente myndigheder, kan give de kompetente myndigheder nye oplysninger og hjælpe dem med at afsløre og pålægge sanktioner for markedsmisbrug. Men indberetning af overtrædelser (»whistleblowing«) kan hindres på grund af frygten for repressalier, diskrimination eller videregivelse af personoplysninger. Der er derfor behov for passende foranstaltninger vedrørende indberetning af overtrædelser for at sikre overordnet beskyttelse af og respekt for whistleblowernes og de anklagedes grundlæggende rettigheder. Personer, som bevidst indberetter forkerte eller vildledende oplysninger til de kompetente myndigheder, bør ikke betragtes som whistleblowere og bør derfor ikke være omfattet af beskyttelsesmekanismerne.
- (2) De kompetente myndigheder bør give mulighed for anonym indberetning, og beskyttelsesmekanismerne i dette direktiv bør også finde anvendelse, hvis en anonym whistleblower beslutter at afsløre sin identitet over for den kompetente myndighed på et senere tidspunkt. Det bør stå whistleblowere frit at vælge, om de indberetter overtrædelser ved hjælp af interne procedurer, hvis sådanne forefindes, eller direkte til den kompetente myndighed.
- (3) Det er nødvendigt med særlige medarbejdere i de kompetente myndigheder med en faglig oplæring, bl.a. i anvendelse af de gældende databeskyttelsesregler, til at håndtere indberetninger af overtrædelser af forordning (EU) nr. 596/2014 og til at sikre kommunikation med den indberettende person samt til at følge op på indberetningen på passende vis.
- (4) Personer, som har til hensigt at indberette faktiske eller mulige overtrædelser af forordning (EU) nr. 596/2014, bør kunne træffe en informeret beslutning om, hvorvidt, hvordan og hvornår de skal indberette overtrædelser. De kompetente myndigheder bør derfor offentliggøre og lette adgangen til oplysninger om de kanaler, der kan anvendes til at kommunikere med de kompetente myndigheder, om de gældende procedurer og om de særlige medarbejdere i myndigheden, som behandler indberetninger af overtrædelser. Alle oplysninger om indberetninger af overtrædelser bør være gennemsigtige, letforståelige og troværdige for at fremme og ikke afskrække fra indberetning af overtrædelser.
- (5) For at sikre effektiv kommunikation med de særlige medarbejdere er det nødvendigt, at de kompetente myndigheder råder over og anvender forskellige kommunikationskanaler, som bør være brugervenlige, og som muliggør skriftlig og mundtlig samt elektronisk og ikke-elektronisk kommunikation.
- (6) Det er vigtigt, at procedurerne til beskyttelse af personer, som arbejder i henhold til ansættelseskontrakt — uanset arbejdsforholdets karakter og eventuel aflønning — der indberetter overtrædelser, eller som beskyldes for overtrædelse af forordning (EU) nr. 596/2014, beskytter sådanne personer mod repressalier, diskrimination eller andre former for direkte eller indirekte uretfærdig behandling. Uretfærdig behandling kan antage meget forskellige former afhængigt af omstændighederne. Derfor er det nødvendigt at vurdere de enkelte tilfælde med udgangspunkt i tvistbilæggelsesregler eller retsprocedurer i henhold til national lovgivning.

⁽¹⁾ EUTL 173 af 12.6.2014, s. 1.

- (7) Medlemsstaterne bør sikre, at de kompetente myndigheder råder over passende beskyttelsesprocedurer for så vidt angår behandling af indberetninger af overtrædelser og indberettede personers personoplysninger. Sådanne procedurer bør sikre, at alle indberettende og indberettede personers identitet beskyttes i alle faser af proceduren. Denne forpligtelse bør ikke være en hindring, når videregivelse af data er et nødvendigt og rimeligt krav i henhold til EU-lovgivning eller national lovgivning og videregivelsen er underlagt passende beskyttelsesmekanismer i henhold til sådan lovgivning, herunder i forbindelse med undersøgelser eller retssager eller for at sikre andres friheder, herunder den indberettede persons ret til forsvar.
- (8) Det er meget vigtigt og nødvendigt, at de særlige medarbejdere i den kompetente myndighed og de medarbejdere i den kompetente myndighed, der får adgang til de oplysninger, som en indberettende person indberetter til den kompetente myndighed, overholder tavshedspligten og bestemmelserne om fortrolig behandling ved videregivelse af data både inden for og uden for den kompetente myndighed, herunder når en kompetent myndighed indleder en undersøgelse eller efterfølgende håndhævelsesaktiviteter i forbindelse med indberetningen af overtrædelser.
- (9) Medlemsstaterne bør sikre passende registrering af samtlige indberetninger af overtrædelser, at alle indberetninger er tilgængelige inden for den kompetente myndighed, og at de oplysninger, som modtages gennem indberetninger, i givet fald kan anvendes som dokumentation i forbindelse med håndhævelsesforanstaltninger. Medlemsstaterne bør sikre overholdelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 95/46/EF⁽¹⁾ og national lovgivning, der gennemfører direktiv 95/46/EF.
- (10) Beskyttelse af den indberettende eller den indberettede persons personoplysninger er af afgørende betydning for at undgå urimelig behandling eller skade af omdømme på grund af videregivelse af personlige data, navnlig oplysninger, som afslører en given persons identitet. De kompetente myndigheder bør derfor i tillæg til den nationale databeskyttelseslovgivning, som gennemfører direktiv 95/46/EF, indføre passende databeskyttelsesprocedurer, der er særligt rettet mod beskyttelse af den indberettende og den indberettede person, og som omfatter et sikkert system inden for den kompetente myndighed, som kun særlige medarbejdere har adgang til.
- (11) Det kan blive nødvendigt for den kompetente myndighed at videregive personoplysninger med tilknytning til indberetninger af overtrædelser for at vurdere en indberetning af overtrædelser og for at træffe nødvendige undersøgelses- og håndhævelsesforanstaltninger. De kompetente myndigheder bør ved videregivelse af oplysninger inden for den kompetente myndighed eller til tredjeparter i videst muligt omfang sikre fortrolig behandling af oplysningerne i henhold til national lovgivning.
- (12) Indberettede personer, som beskyldes for at have overtrådt forordning (EU) nr. 596/2014, bør sikres beskyttelse af deres rettigheder for at undgå skade af omdømme eller andre negative følger. Endvidere bør den indberettede persons ret til forsvar og adgang til midler respekteres fuldt ud i alle faser af proceduren efter indberetningen. Medlemsstaterne bør sikre den indberettede persons ret til forsvar, herunder retten til aktindsigt, retten til at blive hørt og retten til at få adgang til effektive midler mod en afgørelse vedrørende den indberettede person i henhold til de gældende procedurer i den nationale lovgivning i forbindelse med undersøgelser eller efterfølgende retssager.
- (13) Den regelmæssige revision af de kompetente myndigheders procedurer, der som minimum gennemføres hvert andet år, bør sikre, at disse procedurer er passende og opdaterede og derfor tjener deres formål. Af den grund er det vigtigt, at de kompetente myndigheder vurderer deres egne erfaringer og udveksler erfaringer og god praksis med andre kompetente myndigheder.
- (14) Da detaljerede regler om beskyttelse af whistleblowere ville gøre det vanskeligere for medlemsstaterne at sikre overensstemmelse med og operationel integration i de nationale systemer, både i administrativ, proceduremæssig og institutionel henseende, er det nødvendigt at udvise en vis fleksibilitet i forbindelse med gennemførelsesretsakten. En sådan fleksibilitet kan lettere opnås ved et direktiv end ved en forordning, og derfor forekommer et direktiv at være det mest hensigtsmæssige middel, idet medlemsstaterne får mulighed for at integrere ordningen til indberetning af overtrædelser på effektiv vis i deres nationale systemer, herunder i de institutionelle rammer.
- (15) Da forordning (EU) nr. 596/2014 finder anvendelse fra den 3. juli 2016, er det hensigtsmæssigt, at medlemsstaterne gennemfører og anvender bestemmelser vedrørende dette direktiv fra den 3. juli 2016.
- (16) Foranstaltningerne i dette direktiv er i overensstemmelse med udtalelse fra Det Europæiske Værdipapirudvalg —

(¹) EFTL 281 af 23.11.1995, s. 31.

VEDTAGET DETTE DIREKTIV:

KAPITEL I

GENSTAND OG DEFINITIONER

Artikel 1

Genstand

Ved dette direktiv indføres der nærmere bestemmelser om de procedurer, der er omhandlet i artikel 32, stk. 1, i forordning (EU) nr. 596/2014, herunder ordninger til indberetning og til opfølgning af indberetninger samt foranstaltninger til beskyttelse af personer, der arbejder i henhold til en ansættelseskontrakt, og foranstaltninger til beskyttelse af personoplysninger.

Artikel 2

Definitioner

I dette direktiv forstås ved:

- 1) »indberettende person«: en person, som indberetter en faktisk eller mulig overtrædelse af forordning (EU) nr. 596/2014 til den kompetente myndighed
- 2) »indberettet person«: en person, som af den indberettende person beskyldes for at have overtrådt eller for at have til hensigt at overtræde forordning (EU) nr. 596/2014
- 3) »indberetning af overtrædelse«: en indberetning, som den indberettende person indgiver til den kompetente myndighed vedrørende en faktisk eller mulig overtrædelse af forordning (EU) nr. 596/2014.

KAPITEL II

PROCEDURER FOR MODTAGELSE AF INDBERETNINGER AF OVERTRÆDELSE OG OPFØLGNINGEN HERAF

Artikel 3

Særlige medarbejdere

1. Medlemsstaterne sikrer, at de kompetente myndigheder har særlige medarbejdere til at håndtere indberetninger af overtrædelser (»særlige medarbejdere«). De særlige medarbejdere oplæres i håndtering af indberetninger af overtrædelser.
2. De særlige medarbejdere varetager følgende funktioner:
 - a) giver interesserede parter oplysninger om procedurerne for indberetning af overtrædelser
 - b) modtager og følger op på indberetninger af overtrædelser
 - c) opretholder kontakten med den indberettende person, hvis vedkommende har identificeret sig.

Artikel 4

Oplysninger om modtagelse af indberetninger af overtrædelser og opfølgningen heraf

1. Medlemsstaterne sikrer, at de kompetente myndigheder offentliggør de oplysninger om modtagelse af indberetninger, der er omhandlet i stk. 2, i et særskilt, let tilgængeligt afsnit på deres websted, som det er nemt at finde.

2. De oplysninger, der er omhandlet i stk. 1, omfatter følgende:
 - a) de kommunikationskanaler, der anvendes til at modtage og følge op på indberetninger af overtrædelser og til at rette henvendelse til de særlige medarbejdere i overensstemmelse med artikel 6, stk. 1, herunder:
 - 1) telefonnumrene med angivelse af, om samtalerne optages, når de pågældende telefonforbindelser benyttes
 - 2) særlige e-mailadresser og postadresser, som er sikre og sikrer fortroligheden, og som anvendes til at rette henvendelse til de særlige medarbejdere
 - b) de procedurer, der anvendes til at indberette overtrædelser som omhandlet i artikel 5
 - c) den fortrolighedsordning, der anvendes til at indberette overtrædelser i overensstemmelse med de procedurer, der anvendes til at indberette overtrædelser som omhandlet i artikel 5
 - d) de procedurer, som anvendes til at beskytte personer, der arbejder i henhold til en ansættelseskontrakt
 - e) en erklæring, hvoraf det tydeligt fremgår, at personer, der stiller oplysninger til rådighed for den kompetente myndighed i overensstemmelse med forordning (EU) nr. 596/2014, ikke anses for at have overtrådt fortrolighedskrav, som måtte være fastlagt ved kontrakter, love eller administrative bestemmelser, og ikke på nogen måde pådrager sig et ansvar i forbindelse med en sådan indberetning.
3. De kompetente myndigheder kan på deres websted offentliggøre en uddybning af de oplysninger om modtagelse og opfølgning af indberetninger, der er omhandlet i stk. 2.

Artikel 5

Procedurer til indberetning af overtrædelser

1. Af de procedurer, der anvendes til at indberette overtrædelser som omhandlet i artikel 4, stk. 2, litra b), skal det tydeligt fremgå:
 - a) at indberetninger af overtrædelser også kan foretages anonymt
 - b) hvordan den kompetente myndighed kan kræve, at den indberettende person uddyber de indberettede oplysninger eller indgiver yderligere oplysninger, som den indberettende person har adgang til
 - c) hvilken form for tilbagemelding om resultatet af indberetningen af overtrædelser, den indberettende person kan forvente at modtage efter indberetningen, med hvilket indhold og inden for hvilken frist
 - d) hvilken fortrolighedsordning der anvendes i forbindelse med indberetninger af overtrædelser, herunder en nærmere beskrivelse af de omstændigheder, hvorunder de fortrolige oplysninger fra en indberettende person, kan videregives i overensstemmelse med artikel 27, 28 og 29 i forordning (EU) nr. 596/2014.
2. Den nærmere beskrivelse, der er omhandlet i stk. 1, litra d), skal sikre, at den indberettende person er opmærksom på de særlige tilfælde, hvor fortrolig behandling af data ikke kan sikres, herunder når videregivelse af data er et nødvendigt og rimeligt krav i henhold til EU-lovgivning eller national lovgivning i forbindelse med undersøgelser eller efterfølgende retssager eller for at sikre andres friheder, herunder den indberettede persons ret til forsvar, og videregivelsen i hvert enkelt tilfælde er underlagt passende beskyttelsesmekanismer i henhold til sådan lovgivning.

Artikel 6

Særlige kommunikationskanaler

1. Medlemsstaterne sikrer, at de kompetente myndigheder opretter uafhængige og selvstændige kommunikationskanaler, som både er sikre og sikrer fortroligheden, til at modtage og følge op på indberetninger af overtrædelser (»særlige kommunikationskanaler«).

2. Særlige kommunikationskanaler anses for at være uafhængige og selvstændige, forudsat at de opfylder følgende kriterier:
 - a) de er adskilt fra den kompetente myndigheds almindelige kommunikationskanaler, herunder dem, som den kompetente myndighed anvender til at kommunikere internt og med tredjeparter som led i sine normale aktiviteter
 - b) de er udformet, oprettet og anvendes således, at de sikrer oplysningernes fuldstændighed og integritet, og at oplysningerne behandles fortroligt, samt forhindrer uautoriserede medarbejdere fra den kompetente myndighed i at få adgang hertil
 - c) de gør det muligt at opbevare varige oplysninger i overensstemmelse med artikel 7 med henblik på eventuelle yderligere undersøgelser.
3. De særlige kommunikationskanaler gør det muligt at indberette faktiske eller mulige overtrædelser på som minimum følgende måder:
 - a) skriftlig indberetning af overtrædelser, elektronisk eller på papir
 - b) mundtlig indberetning af overtrædelser gennem telefonforbindelser, med eventuel optagelse
 - c) fysisk møde med særlige medarbejdere i den kompetente myndighed.
4. Den kompetente myndighed giver de oplysninger, der er omhandlet i artikel 4, stk. 2, til den indberettende person, inden myndigheden modtager indberetningen af overtrædelser eller senest på det tidspunkt, hvor myndigheden modtager indberetningen.
5. De kompetente myndigheder sikrer, at en indberetning af overtrædelser modtaget gennem andre end de særlige kommunikationskanaler, der er omhandlet i denne artikel, straks videresendes uden ændringer til de særlige medarbejdere i den kompetente myndighed ved brug af særlige kommunikationskanaler.

Artikel 7

Registrering af modtagne indberetninger

1. Medlemsstaterne sikrer, at de kompetente myndigheder registrerer alle de indberetninger, som de modtager.
2. De kompetente myndigheder sender straks en kvittering for modtagelse af skriftlige indberetninger af overtrædelser til den postadresse eller e-mailadresse, som den indberettende person har opgivet, medmindre den indberettende person udtrykkeligt har anmodet om noget andet eller den kompetente myndighed har grund til at formode, at en kvittering for modtagelse af en skriftlig indberetning vil bringe beskyttelsen af den indberettende persons identitet i fare.
3. Hvis der gøres brug af en telefonlinje med optagelse til indberetning af overtrædelser, har den kompetente myndighed ret til at dokumentere den mundtlige indberetning i form af:
 - a) en lydoptagelse af samtalen i en varig og tilgængelig form eller
 - b) en fuldstændig og nøjagtig afskrift af samtalen udarbejdet af de særlige medarbejdere i den kompetente myndighed. Hvis den indberettende person har givet oplysning om sin identitet, giver den kompetente myndighed den indberettende person mulighed for at tjekke, rette og acceptere afskriften af samtalen ved at underskrive den.
4. Hvis der ikke gøres brug af en telefonlinje med optagelse til indberetning af overtrædelser, har den kompetente myndighed ret til at dokumentere den mundtlige indberetning i form af en nøjagtig gengivelse af samtalen udarbejdet af de særlige medarbejdere i den kompetente myndighed. Hvis den indberettende person har givet oplysning om sin identitet, giver den kompetente myndighed den indberettende person mulighed for at tjekke, rette og acceptere gengivelsen af samtalen ved at underskrive den.
5. Hvis en person anmoder om et fysisk møde med de særlige medarbejdere i den kompetente myndighed med henblik på indberetning af en overtrædelse i overensstemmelse med artikel 6, stk. 3, litra c), sikrer den kompetente myndighed, at et fuldstændigt og nøjagtigt referat af mødet opbevares i varig og tilgængelig form. De kompetente myndigheder har ret til at dokumentere referater af fysiske møder i form af:
 - a) en lydoptagelse af samtalen i en varig og tilgængelig form eller
 - b) et nøjagtigt referat af mødet udarbejdet af de særlige medarbejdere i den kompetente myndighed. Hvis den indberettende person har givet oplysning om sin identitet, giver den kompetente myndighed den indberettende person mulighed for at tjekke, rette og acceptere referatet af mødet ved at underskrive det.

*Artikel 8***Beskyttelse af personer, som arbejder i henhold til en ansættelseskontrakt**

1. Medlemsstaterne indfører procedurer, som sikrer effektiv udveksling af oplysninger og effektivt samarbejde mellem kompetente myndigheder og enhver anden relevant myndighed, som deltager i beskyttelse af personer, som arbejder i henhold til en ansættelseskontrakt, der indberetter overtrædelser af forordning (EU) nr. 596/2014 til den kompetente myndighed, eller som beskyldes for sådanne overtrædelser, mod repressalier, diskrimination eller andre former for uretfærdig behandling på grund af eller i forbindelse med indberetning af overtrædelser af forordning (EU) nr. 596/2014.
2. De procedurer, der er omhandlet i stk. 1, skal mindst sikre følgende:
 - a) indberettende personer har adgang til omfattende oplysninger og rådgivning om de midler og procedurer, der i henhold til national lovgivning kan anvendes til at beskytte dem mod uretfærdig behandling, herunder procedurer til at kræve økonomisk erstatning
 - b) indberettende personer har adgang til effektiv bistand fra de kompetente myndigheder før enhver relevant myndighed, som deltager i beskyttelsen af dem mod uretfærdig behandling, bl.a. ved i arbejdsretlige tvister at bekræfte den indberettende persons status som whistleblower.

*Artikel 9***Procedurer til beskyttelse af personoplysninger**

1. Medlemsstaterne sikrer, at de kompetente myndigheder opbevarer de registreringer, der er omhandlet i artikel 7, i et fortroligt og sikkert system.
2. Det system, der er omhandlet i stk. 1, er underlagt adgangsbegrænsninger for at sikre, at de data, der opbevares deri, kun er tilgængelige for de særlige medarbejdere i den kompetente myndighed, som skal have adgang til de pågældende data for at kunne varetage deres arbejdsopgaver.

*Artikel 10***Videregivelse af data inden for og uden for den kompetente myndighed**

1. Medlemsstaterne sikrer, at de kompetente myndigheder råder over passende procedurer til videregivelse af personoplysninger om den indberettende og den indberettede person inden for og uden for den kompetente myndighed.
2. Medlemsstaterne sikrer, at videregivelse af data i tilknytning til en indberetning af overtrædelser inden for eller uden for den kompetente myndighed, hverken direkte eller indirekte afslører den indberettende eller den indberettede persons identitet eller andre henvisninger til omstændigheder, som ville gøre det muligt at udlede den indberettende eller den indberettede persons identitet, medmindre en sådan videregivelse er i overensstemmelse med den fortrolighedsordning, der er omhandlet i artikel 5, stk. 1, litra d).

*Artikel 11***Procedurer til beskyttelse af indberettede personer**

1. Hvis offentligheden ikke har kendskab til indberettede personers identitet, skal de berørte medlemsstater sikre, at deres identitet som minimum beskyttes på samme måde som for personer, der er genstand for en undersøgelse foretaget af den kompetente myndighed.
2. De procedurer, der er omhandlet i artikel 9, anvendes også til beskyttelse af indberettede personers identitet.

*Artikel 12***Kompetente myndigheders revision af procedurerne**

Medlemsstaterne sikrer, at de kompetente myndigheder regelmæssigt, og som minimum hvert andet år, reviderer deres procedurer for modtagelse af indberetninger af overtrædelser og opfølgningen heraf. Når de kompetente myndigheder reviderer sådanne procedurer, tager de hensyn til deres og andre kompetente myndigheders erfaringer og tilpasser deres procedurer i overensstemmelse hermed og således, at de er på linje med markedsudviklingen og den teknologiske udvikling.

KAPITEL III

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 13

Gennemførelse

Medlemsstaterne vedtager og offentliggør senest den 3. juli 2016 de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme dette direktiv. De meddeler straks Kommissionen disse love og bestemmelser.

De anvender disse love og bestemmelser fra den 3. juli 2016.

Lovene og bestemmelserne skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

Artikel 14

Ikrafttræden

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 15

Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den 17. december 2015.

På Kommissionens vegne
Jean-Claude JUNCKER
Formand
